KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2018/1640,

13. juuli 2018,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles täpsustatakse järelevalvealuste sisendandmete esitajate juhtimisele ja kontrollidele esitatud nõudeid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014, ([1]) eriti selle artikli 16 lõike 5 neljandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) 2016/1011 artikliga 16 kehtestatakse järelevalvealuste sisendandmete esitajate juhtimisele ja kontrollidele esitatavad teatavad nõuded, sealhulgas nõue, et nad peavad kehtestama kontrolliraamistiku, mis tagab sisendandmete tervikluse, täpsuse ja usaldusväärsuse, ning nõue, et nad peavad võtma kasutusele tõhusad süsteemid ja kontrollid, et tagada kõigi esitatavate sisendandmete terviklus ja usaldusväärsus. Teatavaid neist nõuetest on juba käsitletud määruse (EL) 2016/1011 artiklites 11 ja 15 ning vastavates delegeeritud määrustes. Käesoleva komisjoni delegeeritud määruse sätted lähevad teataval määral siiski määruse (EL) 2016/1011 artiklite 11 ja 15 sätetest kaugemale ning teatavate järelevalvealuste sisendandmete esitajate suhtes ei pruugita artiklite 11 ja 15 sätteid kohaldada, kuna nad esitavad andmeid määruse (EL) 2016/1011 kohaldamisalast välja jäävate haldurite välja antavate võrdlusaluste jaoks. Selleks et vältida õiguskindlusetust, kohaldatakse käesoleva komisjoni delegeeritud määruse nõudeid piiramata määruse (EL) 2016/1011 artiklite 11 ja 15 ning vastavate delegeeritud määruste nõuete kohaldamist ning seega kohaldatakse neid ainult selles ulatuses, milles need täiendavad eespool nimetatud sätteid.

(2) Järelevalvealuse sisendandmete esitaja loodud kontrolliraamistik peaks hõlmama menetlust, mille abil avastatakse ja hallatakse määruse (EL) 2016/1011 ning kehtiva käitumisjuhendi rikkumisi ning sisendandmete esitamise protsessi rikkumistest teatamise, järelevalve ja korrapärase ülevaatamise põhimõtteid. Selle eesmärk on, et järelevalvealused sisendandmete esitajad saaksid tagada oma tegevuse õiguspärasuse ning esitatavate sisendandmete täpsuse ja usaldusväärsuse.

(3) Koolitus, mille järelevalvealuse sisendandmete esitaja töötajad peavad määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti b kohaselt läbima, peaks hõlmama ka koolitust selle kohta, kuidas võrdlusalusega on kavas aluseks olevat turgu või majandusolukorda mõõta, ning koolitust kõigi sisendandmete esitamise elementide suhtes kohaldatavate käitumisjuhendi nõuete kohta. See on ülioluline vahend, et tagada sisendandmete esitaja töötajate nõuetekohane ja võrdlusaluse meetoditele vastav käitumine.

(4) Huvide konflikti ohjamise meetmed, mis peavad järelevalvealusel sisendandmete esitajal määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti c kohaselt kasutusel olema, peaksid hõlmama meetmeid, mille abil eraldatakse sisendandmeid esitavad töötajad sisendandmete esitaja muudest töötajatest, ning meetmeid, mis käsitlevad sisendandmete esitaja poolt sisendandmeid esitavate töötajate suhtes rakendatavat tasustamispoliitikat, et minimeerida töötajate ajendit manipuleerida esitatavaid sisendandmeid.

(5) Dokumenteerimissüsteemid, mis järelevalvealusel sisendandmete esitajal peavad määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti d kohaselt kasutusel olema, peaksid sisaldama nõuet dokumenteerida sisendandmete esitamisega seotud teabevahetust, sealhulgas andmete esitaja töötajate nimesid. Selle eesmärk on tagada piisav läbipaistvuse tase.

(6) Kui anda sisendandmete esitajatele õigus toimida oma parima äranägemise järgi, siis tekib risk, et eri eksperdid kasutavad seda erinevalt või isegi et sama ekspert kasutab seda eri ajahetkedel erinevalt. Oma parima äranägemise järgi tegutsemine suurendab ka asjakohase võrdlusaluse manipuleeritavust. Seetõttu on vaja, et määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 3 kohaselt kasutusele võetud põhimõtted hõlmaksid raamistikku, millega tagatakse

([1]) ELT L 171, 29.6.2016, lk 1.

hindamise või oma parima äranägemise järgi tegutsemise puhul järjepidevus ning vähendatakse manipuleerimisriski. Selle raamistikuga tuleks kehtestada kohustus tehtud eksperdihinnangud korrapäraselt ettevõtjasiseselt üle vaadata. Selles tuleks määrata kindlaks ka see, millist tüüpi teavet võetakse või ei võeta arvesse, et määrata sobilikult kindlaks kaalutlusruumi piirid.

(7) Halduritele tuleks anda piisavalt aega, et tagada vastavus käesoleva määruse nõuetele. Seetõttu tuleks hakata käesolevat määrust kohaldama siis, kui selle jõustumisest on möödunud kaks kuud.

(8) Käesolev määrus põhineb regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul, mille esitas komisjonile Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (edaspidi „ESMA“).

(9) ESMA on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud potentsiaalseid seonduvaid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010 ([1]) artikli 37 kohaselt loodud väärtpaberituru sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolev määrus ei hõlma järelevalvealuste sisendandmete esitajaid, kes esitavad andmeid ainult ebaoluliste võrdlusaluste kohta, ja seda ei kohaldata nende suhtes.

Käesoleva määrusega kehtestatud nõuded ei piira määruse (EL) 2016/1011 artiklitega 11 ja 15 ning määruse (EL) 2016/1011 artikli 11 lõike 5 ja artikli 15 lõike 6 kohaselt vastu võetud regulatiivsete tehniliste standardite ([2]) kohaldamist.

Artikkel 2

Kontrolliraamistik

Kontrolliraamistik, mille järelevalvealune sisendandmete esitaja peab määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 1 kohaselt kasutusele võtma, hõlmab vähemalt järgmiste kontrollide loomist ja käigushoidmist:

a) sisendandmete esitamise protsessi tulemuslik järelevalvemehhanism, mis hõlmab riskijuhtimissüsteemi, andmete esitamise protsessi eest vastutavate juhtivtöötajate kindlaksmääramist ning sisendandmete esitaja organisatsiooni mis tahes nõuetele vastavuse ja siseauditi funktsioone;

b) rikkumistest teatamise põhimõtted, sealhulgas rikkumistest teatajate sobilikud kaitsemeetmed;

c) määruse (EL) 2016/1011 ja kõnealuse määruse artikli 15 kohaselt koostatud käitumisjuhendi rikkumiste avastamise ja lahendamise menetlus, sealhulgas avastatud rikkumiste uurimise ja selle tagajärjel võetud meetmete dokumenteerimise menetlus;

d) sisendandmete esitamise protsessi korrapärane ülevaatamine, mis peab toimuma vähemalt kord aastas ja alati, kui muudetakse kehtivat käitumisjuhendit.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

([2]) Komisjoni 13. juuli 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/1638, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 regulatiivsete tehniliste standarditega, milles täpsustatakse, kuidas tagada sisendandmete asjakohasus ja kontrollitavus ning sisendandmete esitaja sellise ettevõtjasisese järelevaatamis- ja kontrollikorra olemasolu, mille kriitilise tähtsusega või olulise võrdlusaluse haldur peab tagama *front office*'i funktsiooni kaudu sisendandmete esitamise korral (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 6), ning komisjoni 13. juuli 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/1639, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles täpsustatakse sisendandmete esitajate esitatud sisendandmetel põhinevate võrdlusaluste haldurite koostatavate käitumisjuhendite nõudeid (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 11).

Artikkel 3

Sisendandmete esitaja töötajate kontroll

1. Süsteemid ja kontrollid, mis peavad järelevalvealusel sisendandmete esitajal määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti a kohaselt kasutusel olema, hõlmavad dokumenteeritud ja tulemuslikku protsessi sisendandmete esitamiseks ja vähemalt järgmist:

a) andmeid esitavate töötajate määramise protsess ja andmete esitamise menetlus, kui töötaja ei ole ootamatult kättesaadav, sealhulgas asendustöötajate määramine;

b) protseduurid ja süsteemid, mille abil tehakse sisendandmete esitajate kasutatud andmete ja nende endi järelevalvet ning mille abil on võimalik anda hoiatusi kooskõlas näitajatega, mille sisendandmete esitaja on eelnevalt kindlaks määranud.

2. Piiramata määruse (EL) 2016/1011 artikliga 15 kehtestatud mis tahes nõuete kohaldamist, peab sisendandmete esitaja võtma arvesse järgmisi kriteeriume, kui ta määrab kõnealuse määruse artikli 16 lõike 2 punkti a otstarbel kindlaks, kas on proportsionaalne kasutada menetlust, mille kohaselt tuleb saada heakskiit füüsiliselt isikult, kellele sisendandmete esitaja töötaja allub:

a) sisendandmete esitamisel oma parima äranägemise järgi tegutsemise määr;

b) järelevalvealuse sisendandmete esitaja tegevuse iseloom, ulatus ja keerukus;

c) kas võrdlusaluse jaoks sisendandmete esitamise ning sisendandmete esitaja kauplemis- või muu tegevusega võib kaasneda huvide konflikt.

3. Kui järelevalvealuse sisendandmete esitaja kasutusele võetud kontrollid hõlmavad heakskiitu füüsiliselt isikult, kellele sisendandmete esitaja töötaja allub, peavad need kontrollid sisaldama selgeid eeskirju heakskiidu andmise aja kohta ning juhul, kui heakskiitu on võimalik anda ka pärast sisendandmete esitamist, siis tingimuste kohta, mille puhul lubatakse heakskiidu anda pärast andmete esitamist, ja tähtaja kohta, mille jooksul see heakskiit tuleb anda.

Artikkel 4

Sisendandmete esitaja töötajate koolitus

1. Süsteemid ja kontrollid, mis peavad järelevalvealusel sisendandmete esitajal määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti b kohaselt kasutusel olema, peavad hõlmama koolitusprogramme, millega tagatakse, et igal esitaja töötajal on:

a) piisavad teadmised ja kogemused selle kohta, kuidas võrdlusalusega peaks saama aluseks olevat turgu või majandusolukorda mõõta;

b) piisavad teadmised kõnealuse määruse artikli 15 lõike 1 kohaselt koostatud käitumisjuhendi nõuete kohta (kui see on koostatud).

2. Andmete esitaja töötajate lõike 1 punktides a ja b osutatud teadmisi ning teadmisi määruse (EL) 2016/1011 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 596/2014 ([1]) nõuetest, mida kohaldatakse andmete esitaja töötajate suhtes (nagu on asjakohane), hinnatakse korrapäraselt ja vähemalt kord aastas, et kontrollida, kas neil on jätkuvalt sobilik tegutseda andmete esitaja töötajatena.

3. Lõiget 2 ei kohaldata oluliste võrdlusaluste järelevalvealuste sisendandmete esitajate suhtes.

Artikkel 5

Huvide konfliktid

1. Huvide konflikti ohjamise meetmed, mis peavad järelevalvealusel sisendandmete esitajal määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti c kohaselt kasutusel olema, hõlmavad vähemalt järgmisi meetmeid:

a) huvide konfliktide register, mida hoitakse ajakohasena ja kasutatakse, et dokumenteerida mis tahes kindlaks tehtud huvide konfliktid ja nende ohjamise meetmed. Register peab olema kättesaadav sise- ja välisaudiitoritele;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1).

b) andmeid esitavad töötajad tuleb füüsiliselt eraldada sisendandmete esitaja muudest töötajatest, kui kõnealune eraldamine on asjakohane, võttes arvesse sisendandmete esitamise protsessi käigus oma parima äranägemise järgi tegutsemise määra, sisendandmete esitaja tegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning seda, kas võib tekkida huvide konflikt võrdlusaluse sisendandmete esitamise ning sisendandmete esitaja kauplemis- või muu tegevuse tõttu;

c) asjakohane ettevõtjasisene järelevaatamiskord, sealhulgas juhul, kui töötajaid organisatsiooniliselt ega füüsiliselt ei eraldata, eeskirjad, millega reguleeritakse andmeid esitavate töötajate suhtlust *front office*'i töötajatega.

2. Huvide konflikti ohjamise meetmed hõlmavad ka sisendandmeid esitavate töötajate suhtes kohaldatavat tasustamispoliitikat, millega tagatakse, et töötaja tasustamine ei ole seotud ühegagi järgmistest:

a) võrdlusaluse väärtus,

b) esitatud andmete konkreetsed väärtused ning

c) järelevalvealuse sisendandmete esitaja igasugune konkreetne tegevus, mille tõttu võib tekkida huvide konflikt võrdlusaluse jaoks sisendandmete esitamise puhul.

Artikkel 6

Dokumenteerimine

1. Määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti d kohaselt sisendandmete esitamisega seotud teabevahetuse dokumenteerimine hõlmab kõiki esitatud sisendandmeid ja need esitanud töötajate nimesid.

2. Määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti d kohaselt sisendandmete esitaja riskide dokumenteerimisel võrdlusalust järgivates finantsinstrumentides nimetatakse, millist tüüpi järelevalvealuse sisendandmete esitaja tegevuse tõttu risk tekib.

3. Määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 2 punkti e kohane sise- ja välisauditite dokumenteerimine hõlmab andmeid auditiülevaate, auditiaruande ja iga auditi tulemusena võetud kõigi meetmete kohta.

4. Lõiget 3 ei kohaldata oluliste võrdlusaluste järelevalvealuste sisendandmete esitajate suhtes.

Artikkel 7

Eksperdihinnangud

Põhimõtted, mille järelevalvealune sisendandmete esitaja peab määruse (EL) 2016/1011 artikli 16 lõike 3 kohaselt kehtestama, kui sisendandmed sõltuvad eksperdihinnangust, hõlmavad vähemalt järgmist:

a) hinnangute kasutamise või oma parima äranägemise järgi tegutsemise puhul erinevate andmeid esitavate töötajate vahelise ja ajalise järjepidevuse tagamise raamistik;

b) selle kindlaksmääramine, millist tüüpi teavet võib või ei tohi hinnangute kasutamise või oma parima äranägemise järgi tegutsemise puhul arvesse võtta;

c) hinnangute kasutamise või oma parima äranägemise järgi tegutsemise ülevaatamise menetlus.

Artikkel 8

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 25. jaanuarist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. juuli 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER